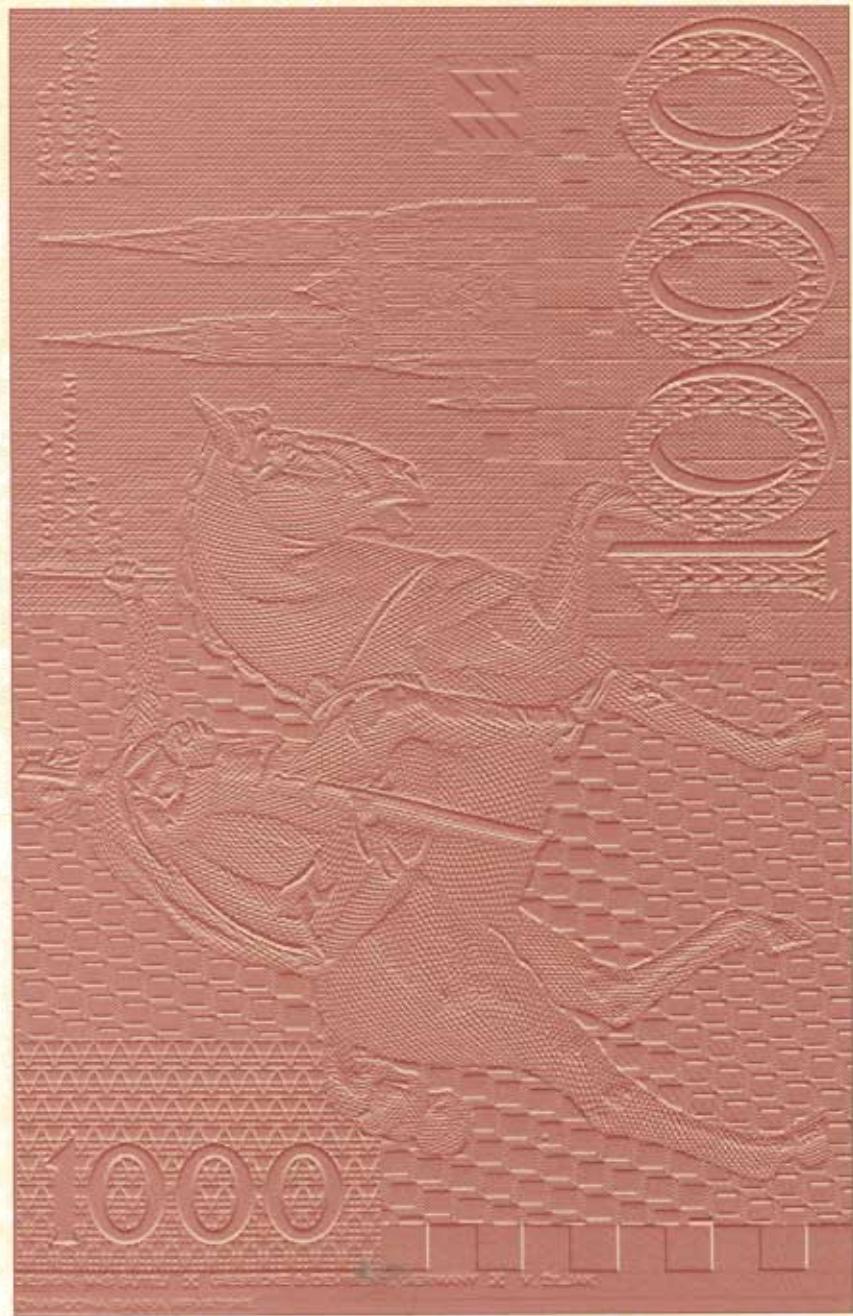

NARODNA BANKA HRVATSKE

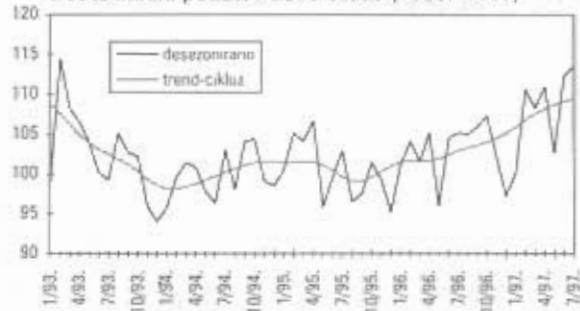

BILTEZ
GODINA II RUJAN 1997
BROJ 18/19

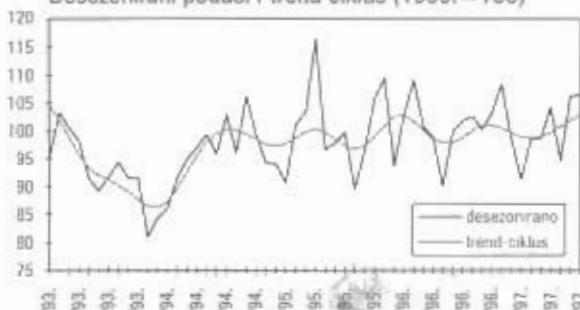
INDUSTRIJA

Uzastopni mjesecni rast industrijske proizvodnje u svim mjesecima ove godine u usporedbi s istim prethodne godine bio je posebno intenziviran u drugom kvartalu, tako da koncem srpnja proizvodnja bilježi godišnji rast od 5,2%. Međugodišnja mjesecna stopa rasta u lipnju iznosila je visokih 8,4%, a u srpnju 8,0%. Krivulja trenda ima pozitivan smjer posljednjih sedam mjeseci pri čemu joj je trenutna trendna razina veća od one s kraja godine za 4,2%. Izdvajanjem sezonskog utjecaja proizvodnja je imala prosječnu mjesecnu stopu rasta u ovoj godini od 2,4%. Nastavljajući industrijsku aktivnost rasti po prosječnoj mjesecnoj stopi originalne serije do kraja godine akumulirala bi rast od 6,8%, a isključivanjem sezonske komponente taj bi rast iznosi 10,8%. Originalni podaci pokazuju da je ostvaren rast ukupne proizvodnje rezultat porasta opskrbe električnom energijom, plinom i vodom za 23,0%, preradivačke industrije za 2,0% te rasta rudarstva i vodenja za 1,1%. Interes je i dalje posebno usmjerjen na preradivačku industriju čija je razina tek u svibnju dosegla prošlogodišnju da bi sada ostvarila rast od 2,0%. Bolje rezultate sprečavaju dogadanja u kemijskoj industriji (zaostaje oko 10% za onom iz prethodne godine), duhanskoj industriji (sveprisutnja antipusacka kampanja), proizvodnji odjeće i kože (nekonkurentna proizvodnja), koksa i naftnih derivata (pad od 23,1%), ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda te proizvodnji preciznih instrumenata. Najznačajniji odjeljak preradivačke industrije, proizvodnja hrane i pića se oporavlja i sustiže prošlogodišnju razinu. Zasićenost domaćega tržišta tijera ovu proizvodnju da se plasiraju, a to je u ovom trenutku u glavnom tržište susjedne Bosne i

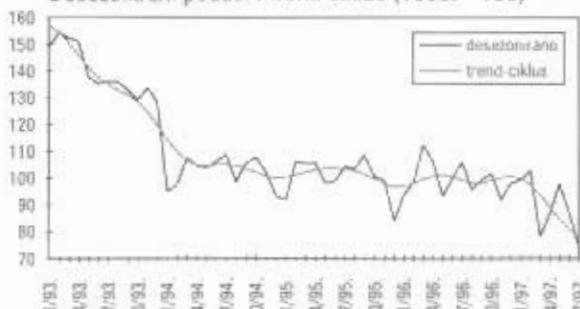
INDEKS FIZIČKOG OBUDMA
INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE
Desezonirani podaci i trend ciklus (1995.=100)

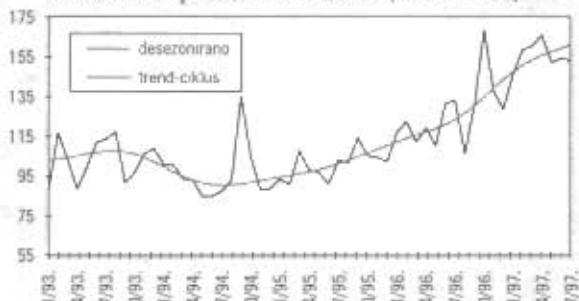
PROIZVODNJA HRANE I PIĆA
Desezonirani podaci i trend ciklus (1995.=100)

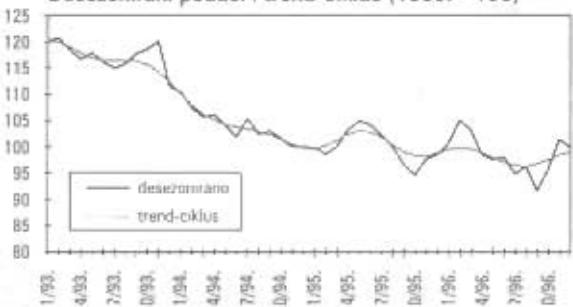
PROIZVODNJA KEMIKALIJA I KEMIJSKIH PROIZVODA
Desezonirani podaci i trend ciklus (1995.=100)

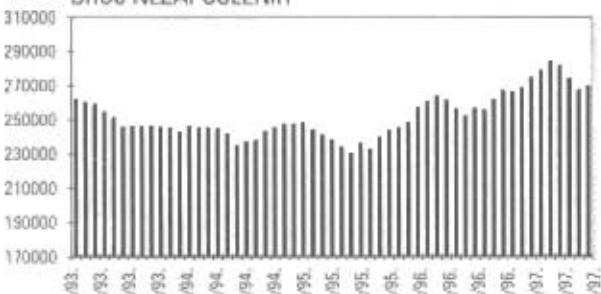
**OPSKRBA EL. ENERGIJOM,
PLINOM, PAROM I TOPLOM VODOM**
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA U INDUSTRIJI
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

BROJ NEZAPOSLENIH

Hercegovine gdje završava najveći dio ukupnog izvoza, a i izvoza roba za široku potrošnju. Izvanredne rezultate ima izdavačka djelatnost (rast od 40,2%), proizvodnja tekstila (uključuje prediva i tkanine, a ne finalne proizvode), celuloze i proizvoda od papira, gume i plastike, metalnih proizvoda, strojeva, komunikacijske opreme, prometnih sredstava te proizvodnja namještaja. Zadnje spomenute industrije se zbog ratne preusmjerenosti vraćaju prvobitnoj proizvodnji, one prestatle s radom kapacitetima se uključuju u ukupnu industriju, a posrijedi su i prvi učinci privatizacije.

U međunarodnoj robnoj razmjeni deficit narasta iz mjeseca u mjesec. Rezultati za sedam mjeseci pokazuju da izvoz zaostaje za istim prošlogodišnjim razdobljem za 1,1% u dolarskom iskazu, pri čemu najveći zaostatak imaju industrije koje proizvode kapitalna dobra, 11,4%, proizvodi za reprodukciju 2,2%, dok roba za široku potrošnju ima rast od 4,2%.

Nezaposlenost je nakon tromjesečnog smanjenja u srpnju narašla na 270158 ili u relativnom iskazu 16,6% radnog kontigenta. Ovakvom stanju svakako doprinosi i obrazovna struktura nezaposlene populacije gdje se 6,8% registriranih odnosi na visoku i visu spremu, 71,1% na srednju i kvalificiranu spremu te 22,1% na nekvalificirane nezaposlene osobe. S obzirom na geografsko obilježje, nezaposlenost je u srpnju u odnosu na prosjek županije u 1996. godini veća u dvanaest županija (najviši porast u Koprivničko-križevačkoj županiji, 36,1%), a smanjena u preostalih osam županija (najviše reducirana u Istarskoj županiji, 6,5%). Prijavljenih sudionika domovinskog rata bilo je 26720, odnosno 9,9% prijavljenih nezaposlenih osoba.

TRGOVINA

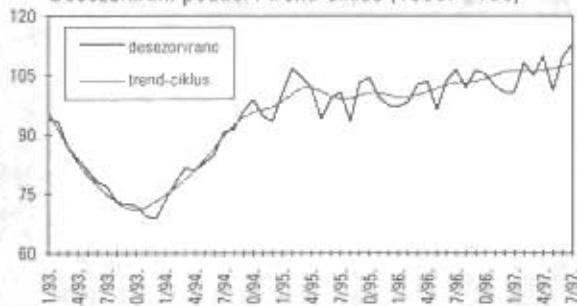
Povećan promet u trgovini i povećana potrošnja stanovništva s druge strane uobičajene su karakteristike ljetnih mjeseci. Promet ostvaren u maloprodaji u prvih sedam mjeseci realno je veći za 5,2%, pri čemu je promet u lipnju veći za 5,9%, a u srpnju 7,2% u odnosu na usporedive mjesecce prethodne godine. Takvo ostvarenje rezultat je domaće i inozemne turističke potrošnje kao i povećane potrošnje u pripremi za godišnje odmore dijelom financirane primljenim regresima. Ostvarene stope su niže od objavljenih u prethodnim mjesecima jer se sada temelje na konačnim podacima o prometu u trgovini za cijelu 1996. godinu. U istom je razdoblju povećana prodaja u veletrgovini za 10,7% realno prema preliminarnim podacima.

GRADITELJSTVO, PROMET I TURIZAM

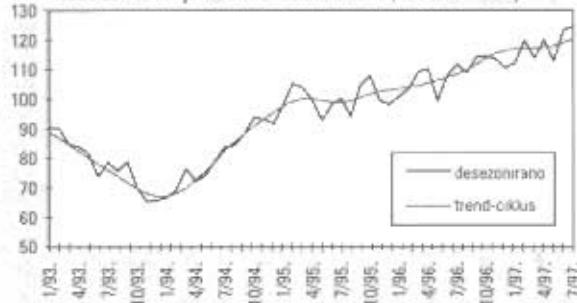
Povećana aktivnost u graditeljstvu u prvom polugodištu u odnosu na prethodnu godinu ogleda se u porastu izvršenih sati rada i vrijednosti izvršenih radova. Polugodišnji porast prvoga pokazatelja iznosi 15,5%, a drugoga 40,4%. Bolje rezultate sigurno ometaju loši vremenski uvjeti u tekućim ljetnim mjesecima. Pristigli rezultati o bruto domaćem proizvodu ukazuju na rast od 2,4% u 1995. godini te 28,2% u 1996. godini uz povećanje udjela u strukturi bruto domaćeg proizvoda na 3,2%. S ovako pojačanom aktivnošću nije korelirana i proizvodnja građevnog materijala pa se pretpostavlja da on još uvek dolazi putem sponzorstva ili se nadomješta uvozom.

Kako se raspolaze podacima samo do lipnja još se ne može reći kakve je rezultate ljetno donjelo djelatnosti prometa i veza. Dok prijevoz

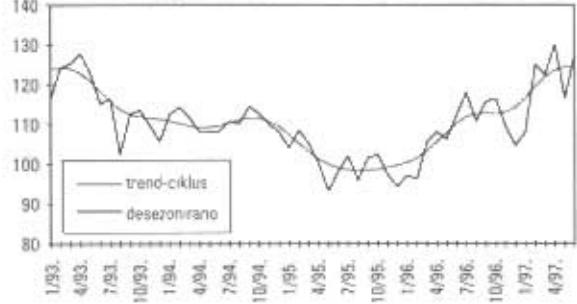
INDEKS REALNOG PROMETA U TRGOVINI NA MALO
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

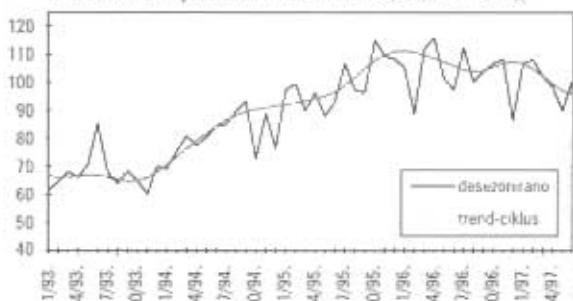
INDEKS REALNOG PROMETA U TRGOVINI NA VELIKO
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

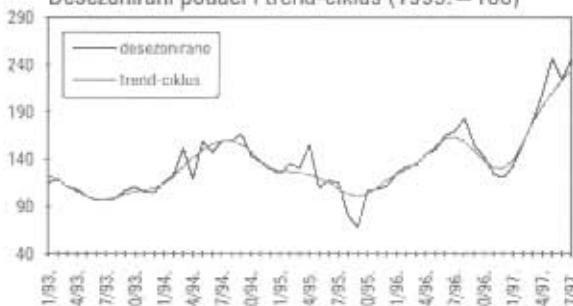
EFEKTIVNI SATI RADA U GRADITELJSTVU
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

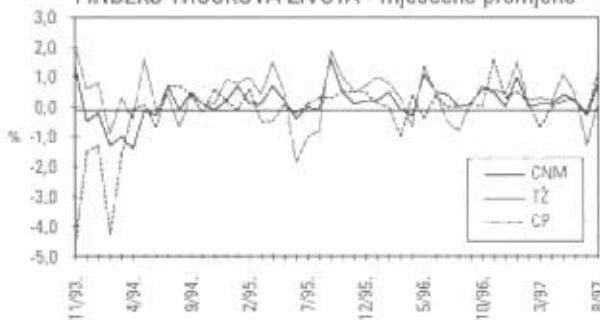
PROMET - PREVEZENA ROBA
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

NOĆENJA TURISTA
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

**CIJENE NA MALO, CIJENE PROIZVODAČA
I INDEKS TROŠKOVA ŽIVOTA · mjesecne promjene**

putnika premašuje lanjski za 3,3%, prijevoz roba zaostaje za polugodištem prethodne godine za 2,3%. Najveći prijevoz putnika ostvaren je u cestovnom prijevozu (79%), potom željezničkom (16%), a ostatak ostalim vrstama prijevoza. Kod prijevoza roba najviše tereta je prevezeno morskim putem (62%), potom slijedi željeznica (18%), cjevodni transport (11%), itd. Uz realizaciju programa izgradnje cesta, sustava sigurnosti zračnog prometa i njegovih kapaciteta, modernizacije morskih luka, razvoj željeznice i plovnih putova od prometne djelatnosti se može očekivati veći društveni proizvod.

Turistička kretanja u mjesecu srpnju te u prvih sedam mjeseci značajno nadilaze ostvarenja iz prethodne godine. Međugodišnji mjesecni porast noćenja u srpnju iznosi 46,4%, a kumulativni 42,7%. U ukupnom broju noćenja u ovoj godini njih osamdeset posto odnosi se na inozemne goste, a dvadeset na domaće. Registracija dolazaka turista pokazala je da ih je u sedam mjeseci bilo više za 34% nego u istom razdoblju prethodne godine.

CIJENE

Lagana deflacija od 0,3% zabilježena u srpnju smanjila je godišnju razinu inflacije na samo 2,7 posto. Do pada cijena doslo je uslijed sezonskog smanjenja cijena prehrabbenih i poljoprivrednih proizvoda. U srpnju su primjerice cijene sezonskih poljoprivrednih proizvoda pale za čak 14,2 posto, dok su cijene sezonskih prehrabbenih proizvoda pale za 1,5 posto.

Troškovi života su u srpnju zabilježili još veći pad u odnosu na cijene na malo 1 to od 1,3 posto, na što je ponajviše utjecao pad troškova na prehranu (-4%). Ostale stavke troškova života zabilježile su lagani rast od najviše 0,5 posto.

Cijene industrijskih proizvoda su također zabilježile pad u srpnju od 0,2 posto, pri čemu je najveći pad cijena zabilježen kod reproduksijskog materijala (-0,6%).

Kolovoz je nažalost obilježen sa novim valom poskupljenja što je djelovalo na rast cijena na malo u odnosu na srpanj za 0,8 posto. Tijeme su se cijene na malo na godišnjoj razini popele sa 2,7 posto u srpnju na čak 3,5 posto. Najveći porast kod cijena na malo zabilježile su usluge čije su cijene samo u kolovozu rasle za 1,3 posto, te industrijski neprehrabeni proizvodi čije su cijene rasle za 1,2 posto. U to su uglavnom uračunati energeti čije su cijene tijekom kolovoza bitno porasle. Indeks cijena na malo bio bi znatno viši da nije zabilježen pad cijena poljoprivrednih sezonskih proizvoda za čak 7,9 posto.

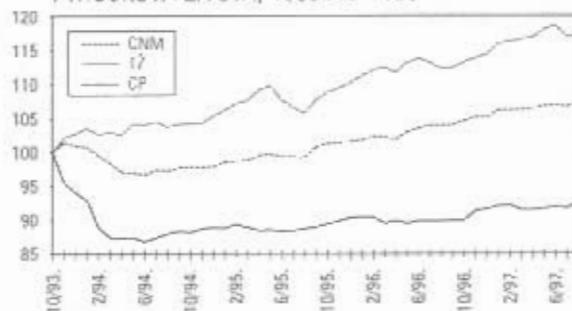
U idućem razdoblju se također može očekivati rast cijena, buduci da poljoprivredni proizvodi neće više moći u tolikoj mjeri amortizirati rast ostalih cijena.

Troškovi života su u kolovozu porasli za 0,2 posto. S time da su troškovi na usluge u kolovozu porasli za čak 2 posto.

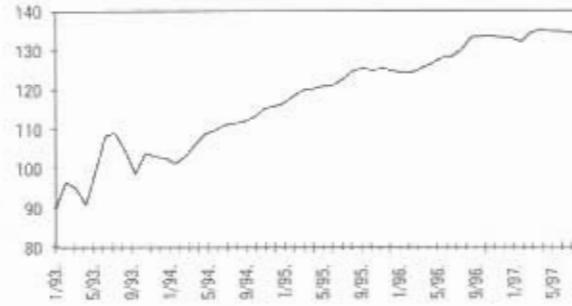
Cijene proizvođača su porasle za čak 1,2 posto u kolovozu, što je godišnju razinu proizvođačkih cijena podiglo sa 2 posto u srpnju na čak 3,4 posto u kolovozu. Najviše je poskupio reprematerijal (2,1%). naftni derivati su u kolovozu poskupljeli za 15,6%, a elektroprivredni 3%.

Relativne cijene u industriji su i protekla dva mjeseca ostale gotovo nepromijenjene.

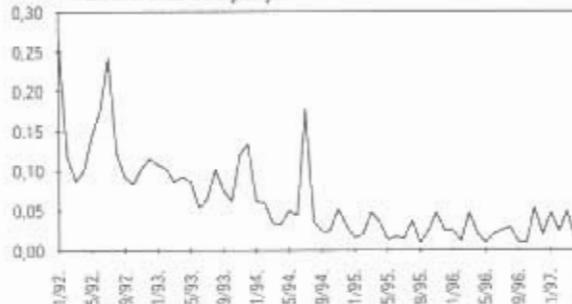
INDEKS CIJENA NA MALO, CIJENA PROIZVOĐAČA I TROŠKOVA ŽIVOTA, 1993.:10=100

INDEKS RELATIVNE CIJENE MEĐUNARODNO NEUTRŽVIH DOBARA MJEREN KAO OMJER CIJENA USLUGA I ROBA IZ INDEKSA CIJENA NA MALO 1992.=100

VARIJACIJE RELATIVNIH CIJENA U INDUSTRIJI - standardna devijacija -

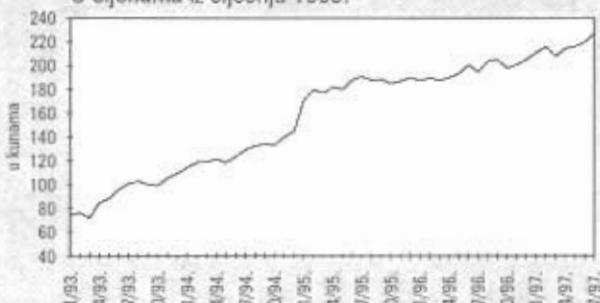

PLAĆE I DRŽAVNI PRORAČUN

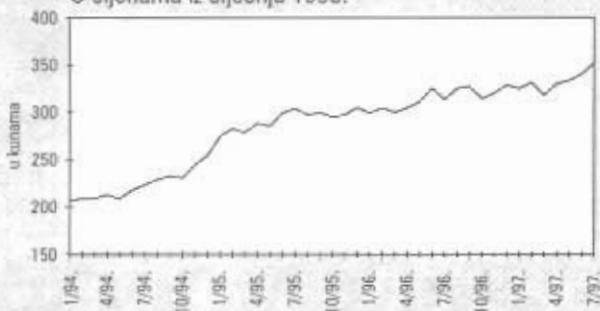
Podaci o neto plaći isplaćenoj u srpnju pokazuju nastavak rastućeg trenda pri čemu je prosječna plaća veća od plaće iz istog mjeseca prethodne godine za realno 16,7%, a kumulativno 12,7%. U odnosu na prosjek ove godine veća je za 5,0%. Statistička obrada plaća zadržala se na jedinstvenoj klasičifikaciji djelatnosti te se mogu pročitati podaci o takozvanoj privredi i neprivredi. U privredi je međugodišnje mjesечно povećanje iznosilo 18,7%, a kumulativno 13,3%. Odgovarajuće brojke u neprivredi su 11,2% i 11,0% respektivno.

Ostvarenje državnog proračuna za prvo polugodište ne odstupa znatno od plana s obzirom i na prihodnu i na rashodnu stranu. Naplaćeno je 46,5% planiranih prihoda za godinu, ostvareni rashodi iznose 46,4% planiranih, dok deficit središnje države za prvo polugodište predstavlja 45,7% planiranog godišnjeg deficitata. Politika planiranih većih rashoda od prihoda za cijelu godinu daje notu ekspanzivne fiskalne politike. Brojke za sedam mjeseci pokazuju da kod rashoda i dalje najveću stavku čine izdaci za dobra i usluge što ide na štetu ostalih tekućih i pogotovo kapitalnih izdataka. Stoga, nije naodmet ponoviti daljnju potrebu redukcije državnih izdataka ili barem njihovu prenamjenu. Na strani prihoda najviši dotok predstavljaju porezi, a unutar njih porez na promet dobara i usluga, potom trošarine, porezi na međunarodnu trgovinu, itd. U usporedbi s prethodnom godinom rashodi su u sedmomjesečnom razdoblju porasli za nominalno 8,7%, a prihodi za 0,8%.

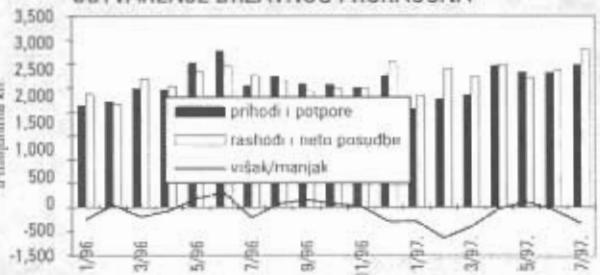
PROSJEČNA REALNA NETO PLAĆA
U cijenama iz siječnja 1993.

PROSJEČNA REALNA BRUTO PLAĆA
U cijenama iz siječnja 1993.

OSTVARENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA

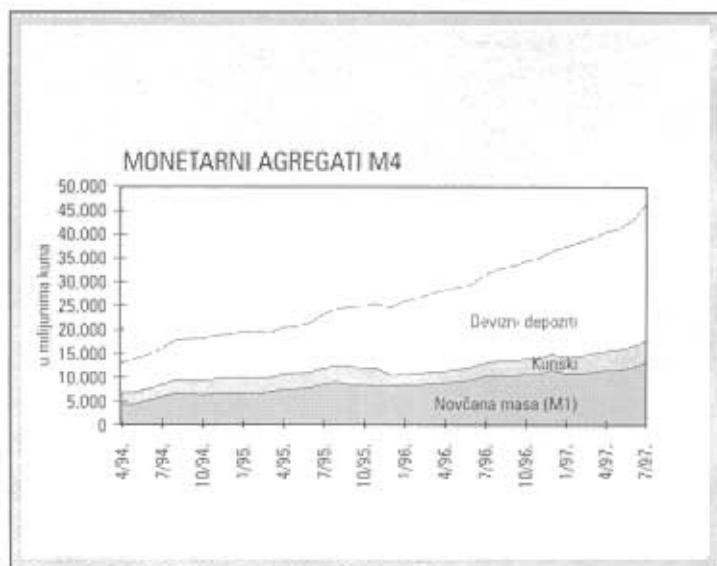
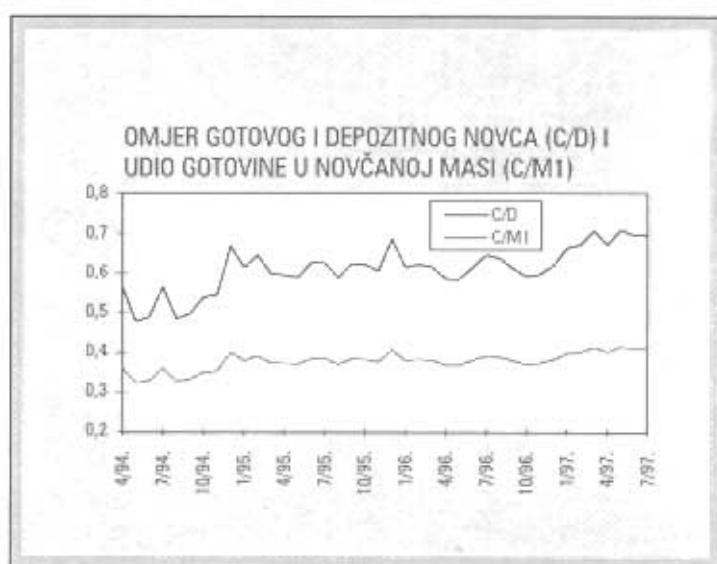
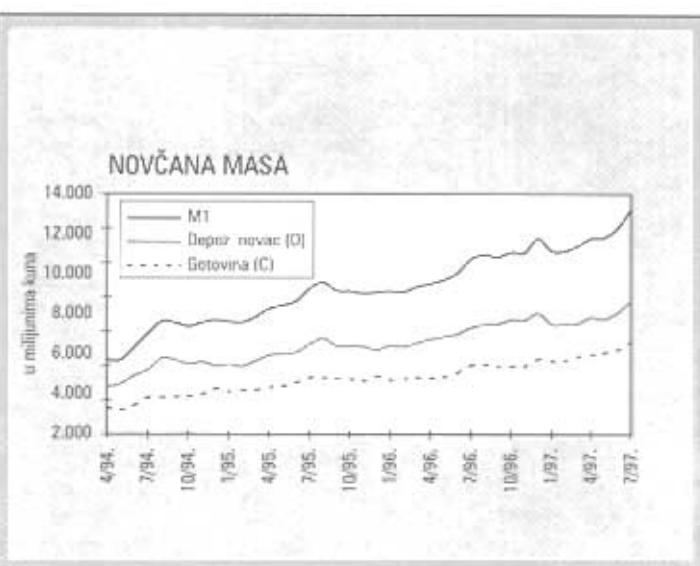
MONETARNA KRETANJA

Podaci o ostvarenim monetarnim kretanjima u lipnju i srpnju ukazuju na intenzivan rast plasmana banaka i monetarnih agregaata, što je u skladu s očekivanjima središnje banke. Druga karakteristika lipnja i srpnja su preknjižavanja u bilancama banaka zbog reguliranja odnosa između središnje države i banaka po sporazumu s Londonskim klubom. Preknjižavanja uzrokuju značajne promjene u bilanci monetarnih institucija što prikriva stvarna kretanja agregata.

U ljetnim mjesecima utjecaj sezone je izrazito jak. U srpnju sezonski utjecaj precjenjuje rast novčane mase otprilike 8%, a u kolovozu čak 11%. Nakon što je do svibnja novčana masa gotovo stagnirala u odnosu na kraj prethodne godine, u lipnju se rast polako zahtijevao (0,5 milijarde kuna ili 4,8%) da bi u srpnju porasla 1,1 milijardu ili 9,3%. Međugodišnji mjesecni rast novčane mase u srpnju je 28,7% i indeks je gotovo nepromijenjen od siječnja ove godine.

Promjene u strukturi novčane mase u lipnju i srpnju, razlikuju se od prvih pet mjeseci ove godine. Naime, početkom godine gotov novac je rastao brže od depozitnog novca, te se i udjel gotovine u novčanoj masi povećavao. U lipnju i srpnju upravo je depozitni novac "povukao" rast novčane mase, jer je u ta dva mjeseca porastao ukupno 1 milijardu kuna (5,5% i 9,3%). Za razliku od toga, gotov novac je u tom periodu porastao 0,6 milijarde kuna (3,7% i 9,2%).

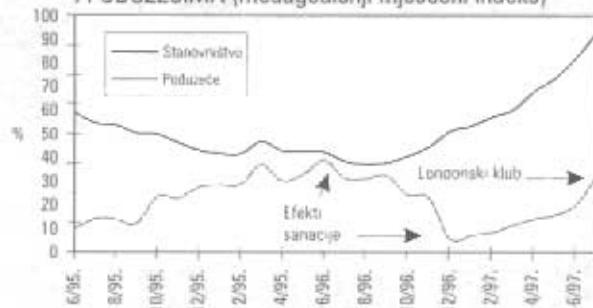
Iako je u prvoj polovici godine kunska štednja počela hvatati korak s deviznom, sezona u lipnju i srpnju poremetila je takav trend. Devizni depoziti porasli su 3,3 milijarde kuna (4,6% i 8%), a kunske 0,3 milijarde kuna (3% i 5,2%). Samo kod stanovništva rast deviznih depozita u ova dva mjeseca iznosi 2,2 milijarde kuna, od čega je

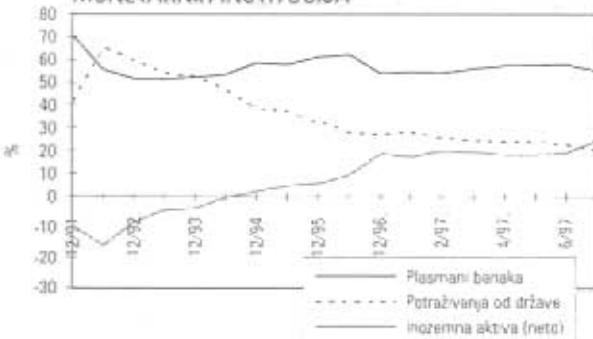
REALNI PLASMANI BANAKA
Deflacionirano indeksom cijena
na malo-siječanj 1992.=100

**STOPE RASTA PLASMANA STANOVNIŠTVU
I PODUZEĆIMA (međugodišnji mjesечni indeks)**

**STRUKTURA AKTIVE BILANCE
MONETARNIH INSTITUCIJA**

1,5 milijardi oričenih depozita. Najveći dio tog porasta efekt je turističke sezone i srpanjskog održavanja dijela glavnice "stare" devizne štednje i isplate dospjelih kamata.

Rast plasmana se nakon svibanjskog predaha ponovo intenzivirao u lipnju i srpnju. U lipnju su plasmani porasli 1,6 milijardi kuna (4,1%), a u srpnju 2,2 milijarde kuna (5,4%).

Kod kunske kredita ukupan (dvomjesečni) rast poduzećima bio je 1,5 milijarde kuna, a stanovništvu 1,2 milijarde. Iako je rast kredita poduzećima nešto veći nego stanovništvu u apsolutnom iznosu, krediti stanovništvu "grabe" velikim koracima naprijed i njihov udio u ukupnim plasmanima brzo raste. Tako su krediti poduzećima porasli u lipnju i srpnju 4,5% i 3,7%, dok su krediti stanovništvu porasli 6,2% i 7,8%.

Devizni krediti, koji su se u srpnju povećali 1,4 milijarde kuna ili 19,4%, nose efekte prekrižavanja.

Republika Hrvatska preuzela je dio duga koji za RH proizlazi iz Novog financijskog sporazuma (NFS) i Sporazuma o trgovinskoj i depozitnoj olaksici iz 1988. godine, čime su hrvatski dužnici oslobođeni obveze prema stranim vjerovnicima i stupili su u obvezu prema RH. Posebnim zakonom¹ uređuju se ti unutarnji odnosi između RH kao preuzimatelja duga i hrvatskih dužnika odnosno krajnjih korisnika kredita. Banke, koje su dužnici NFS-u, rasporeduju dug na krajnje korisnike (pravne osobe korisnike refinanciranih kredita sa sjedištem u RH te njihove pravne sljednike). Stoga su u srpnju, u okviru deviznih kredita, refinancirani krediti porasli 1,2 milijarde kuna: javnim poduzećima za 0,6 milijardi kuna, a privatnim poduzećima također za 0,6 milijardi kuna.

¹ Zakon o preuzimanju dijela duga po Novom financijskom Sporazumu iz 1988. godine te o izdavanju obveznica Republike Hrvatske radi zamjene toga duga, NN 87/96

Najveće promjene po sporazumu s Londonskim klubom dogadaju se u okviru sektora država. Osim što je RH i sama izvorni dužnik za dio refinanciranih kredita, te su se za taj dio ukupnoga duga povećala potraživanja bankarskog sektora od središnje države, primarno su povećane obveze banaka prema središnjoj državi, koja je preuzela inozemni dug. Rast deviznih obveza banaka prema državi po toj osnovi u svibnju je bio 0,3 milijarde kuna, u lipnju 0,2 milijarde kuna, a u srpnju čak 3,7 milijardi kuna. Paralelno s tim smanjuje se inozemna pasiva banaka, gdje su do sada te obveze bile registrirane.

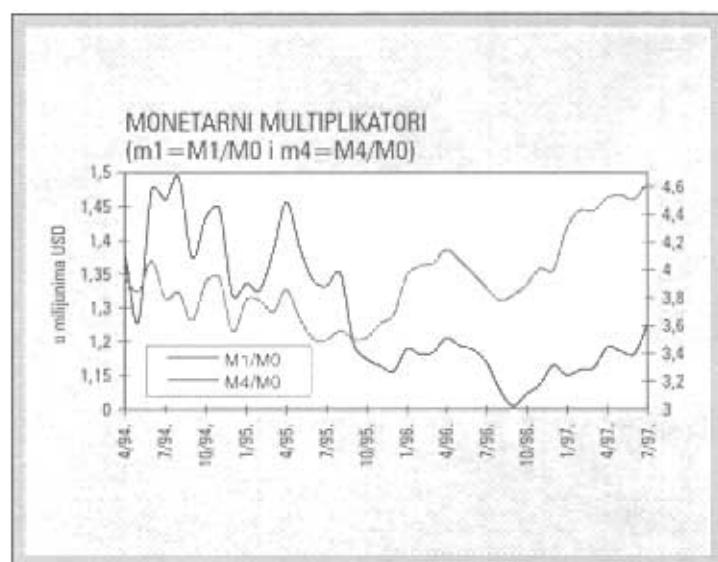
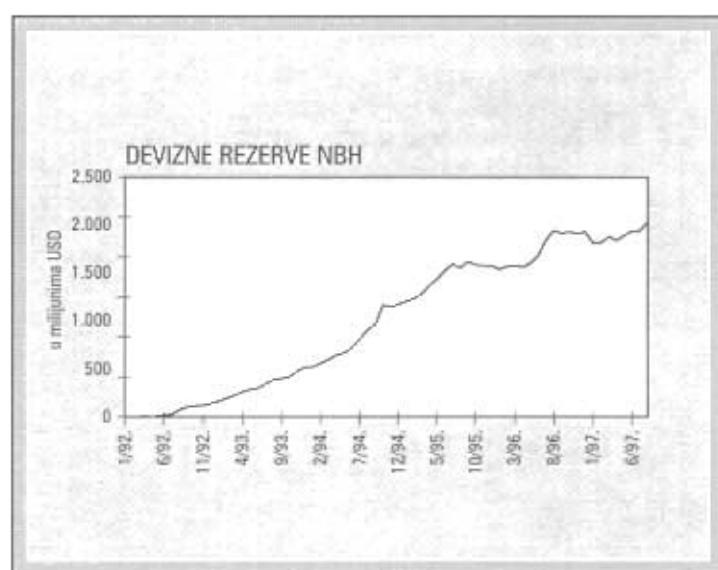
Neto rezultat takvih kretanja je smanjenje neto potraživanja od središnje države sa 14 milijardi kuna u lipnju na 9,6 milijardi kuna u srpnju, dok je inozemna pasiva banaka pala sa 13,7 milijardi kuna u lipnju na 11,6 milijardi kuna u srpnju.

Monetarna politika je u srpnju i kolovozu bila vodena sa ciljem spriječavanja jače aprecijacije kune. U srpnju su obavljene dvije aukcije deviza. Devetog srpnja kupljeno je 72,8 milijuna USD, a 30. srpnja 69,0 milijuna USD s ukupnim neto monetarnim efektom od 905,7 milijuna kuna. Stanje deviznih rezervi na dan 28.8. iznosi 2.438,7 milijuna USD.

Država je tijekom srpnja koristila kredit za likvidnost od 100 milijuna kuna tijekom tri tjedna, a banke su vrlo umjereno koristile lombardni kredit. U mjesecu kolovozu korištenje tih kredita se intenziviralo, dok i u 20. u mjesecu nije započeo pad gotovine.

Primarni novac je u srpnju porastao za 424 milijuna kuna, isključivo po osnovi rasta gotovog novca (9,2%). U kolovozu je rast gotovog novca blaži a primarni novac raste i po osnovi depozita banaka (OR).

Tijekom kolovoza ojačala je potražnja za blagajničkim zapisima NBH. Od vrlo niske razine krajem prvog polugodišta porasli su na 938 milijuna kuna krajem kolovoza.

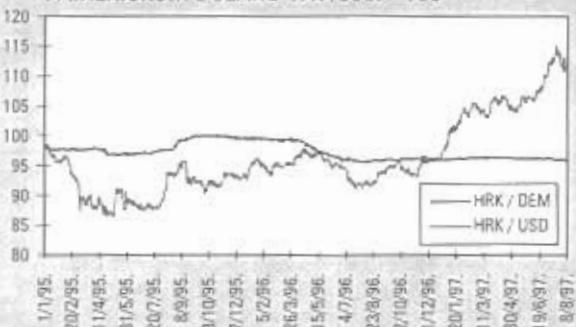
TEČAJ

Indeks nominalnog dnevnog tečaja kune prema američkom dolaru pokazuje izrazitu deprecijaciju kune zbog rasta američkog dolara na svjetskim deviznim tržištima, budući da je kuna preko njemačke marke negativno korelirana u odnosu na dolar. Naime, dolar je tijekom ljetnih mjeseci dostigao višegodišnju rekordnu vrijednost prema njemačkoj marki. Indeks dolara prema kuni je tijekom ljeta porastao za čak 8,4 posto. Posljednja dva tjedna kolovoza donjela su naglu deprecijaciju vrijednosti dolara

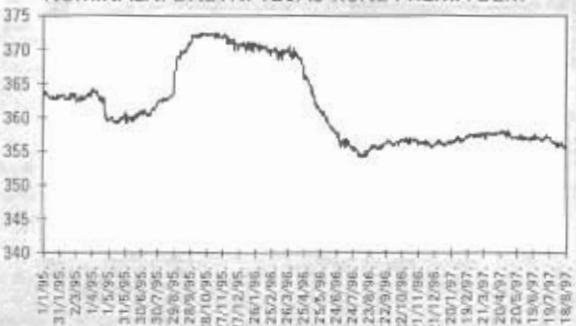
Indeks nominalnog tečaja kune i njemačke marke pokazuje lagunu aprecijaciju kune tijekom ljetnih mjeseci što je bilo i očekivano zbog dobre turističke sezone i time povećane potražnje za kunama. Njemačka marka je sredinom kolovoza pada na najnižu vrijednost tijekom ove godine od 3,5539 kuna za jednu njemačku marku, te se zadržala oko te vrijednosti. No, unatoč tome tečaj marke u mjenjačnicama u posljednjem tjednu kolovoza je porastao.

Nominalna aprecijacija američkog dolara, te porast cijena u zemljama glavnim ekonomskim partnerima utjecali su na relanu deprecijaciju kune. Relani efektivni tečaj kune je tako tijekom sedam mjeseci ove godine deprecirao za 2,56 % (PPI), te 2,16 % (CPI). Najveća deprecijacija bila je prisuta tijekom travnja kada je u samo jednom mjesecu realni efektivni tečaj kune deprecirao za 1,09 % (CPI), te 0,68 % (PPI). Prošle godine u istom razdoblju (u prvih sedam mjeseci) kuna je realno aprecirala i to za 2,16 % (PPI i CPI), tako da se vrijednost indeksa vratila na razinu od početka prošle godine. Treba uzeti u obzir da je svibanj zadnji mjesec za koji su službeno zabilježene i dostupne cijene konkurenčkih zemalja, tako da će se nakon ažuriranja podataka u slijedećim mjesecima moći očekivati još veću relanu deprecijaciju kune.

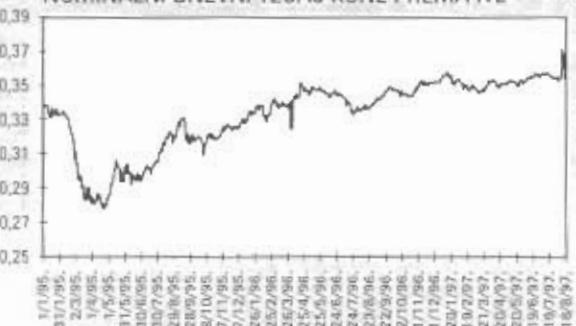
INDEKS NOMINALNOG DNEVNOG TEČAJA
KUNE PREMA NJEMAČKOJ MARKI
I AMERIČKOM DOLARU 1.1.1995.=100

NOMINALNI DNEVNI TEČAJ KUNE PREMA DEM

NOMINALNI DNEVNI TEČAJ KUNE PREMA ITL

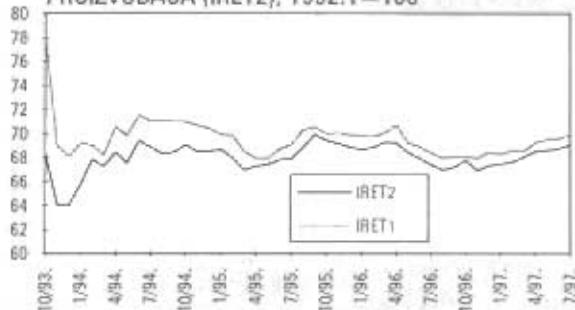
PLATNA BILANCA

Deficit tekućeg računa platne bilance u prvih pet mjeseci iznosio je 1.224 milijuna USD, što je 147% više nego u istom razdoblju prošle godine. To povećanje deficit-a izazvano je porastom deficit-a robne razmjene i smanjenjem neto prihoda od usluga. U prvih pet mjeseci deficit robne razmjene iznosio je 1.590 milijuna USD, što je godišnje povećanje od 45%, a neto prihod od usluga 146 milijuna USD, što je godišnje smanjenje od 52%. U ovakvim kretanjima važnu ulogu igra i promjena tečaja dolara i sezonalnost u gospodarskim kretanjima. Značajna registracija prihoda od turizma koja počinje od mjeseca lipnja uvelike će promijeniti sliku iz prvih pet mjeseci. Veliko jačanje dolara također je utjecalo i na to da su se neto prihodi po tekućim transferima smanjili za 17%, s 362 na 300 milijuna USD, od čega su se transferi državi smanjili za 83%, s 129 na 19 milijuna USD.

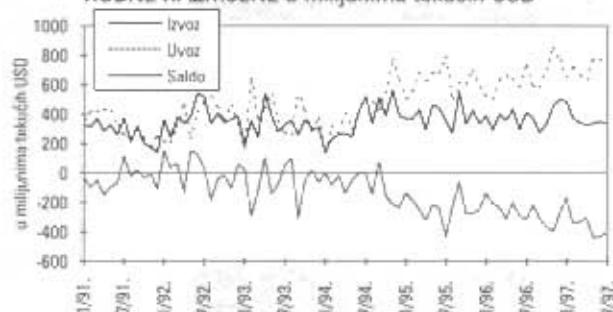
Na računu finansijskih transakcija u prvih pet mjeseci ove godine ostvaren je priljev inozemnih sredstava od 825 milijuna USD ili 585% više nego u istom razdoblju prošle godine. Izravnim stranim ulaganjima priteklo je 109 milijuna USD ili 13% više nego prošle godine. Krediti su se povećali s 53 na 374 milijuna USD neto. Od toga se zaduživanje države povećalo sa 6 na 280 milijuna USD. Neto priljev strane valute i depozita povećao se s -168 na 313 milijuna USD. Međunarodne pričuve NBH smanjile su se za 42 milijuna USD za razliku od prošlogodisnjeg povećanja od 24 milijuna USD.

U prvih sedam mjeseci 1997. godine hrvatski izvoz iznosio je 2.548 milijuna USD, što je 1.1% manje nego u istom razdoblju prošle godine. Uvoz je iznosio 4.976 milijuna USD, što je povećanje od 16.1%. Robni deficit iznosio je 2.428 milijuna USD, što je godišnje povećanje od 42%.

INDEKS REALNOG EFektivnog TEČAJA KUNE
UZ CIJENE NA MALO (IRET1) I CIJENE
PROIZVODAČA (IRET2), 1992:1=100

ROBNI IZVOZ, UVOD I SALDO
ROBNE RAZMJENE u milijunima tekućih USD

PLATNA BILANCA
u milijunima USD (preliminarni podaci)

	I-V 97.	I-V 96.	indeksi I-V 97./I-V 96.
Tekući račun	-1224,5	-496,6	246,5
Finansijske transakcije	824,7	120,4	685,1
Devizni rezerve NBH	42,1	-24,0	
Neto greške i propusti	357,6	400,3	89,3
<i>Izvor:</i> NBH			

ROBNI IZVOZ I UVOD U MILIJUNIMA USD

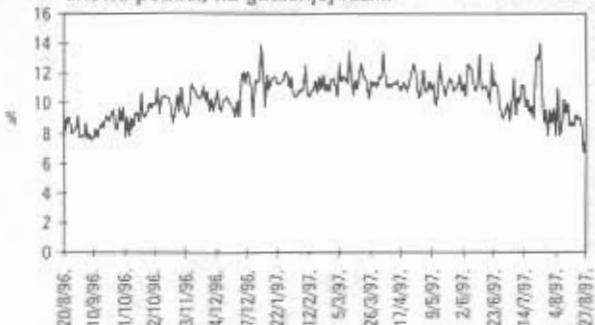
	I-VII. 97.	I-VII. 96.	VII. 97.	VII. 96.
Izvoz	2.548,1	2.576,5	336,8	414,3
Uvoz	4.976,3	4.286,2	742,6	731,6
Saldo	-2.428,2	-1.709,7	-405,8	317,3
<i>Izvor:</i> DZSRH				

TRŽIŠTE NOVCA I KAMATNE STOPE

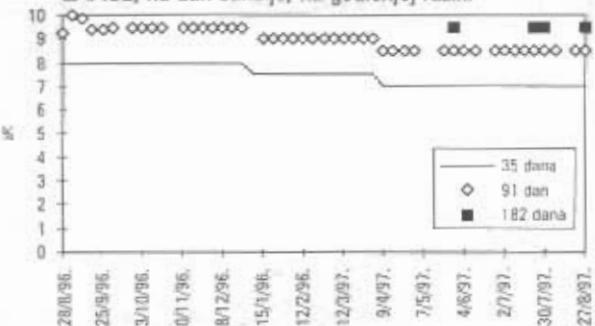
U srpnju i kolovozu kamatna stopa na Tržištu novca Zagreb doživjela je značajne promjene. Gotovo da se ponovio prošlogodišnji scenarij pada kamatnih stopa na Tržištu novca pod utjecajem znatno povećane likvidnosti bankarskog sustava. Međutim, ovo ljetno pad se dogodio pri znatno nižoj prosječnoj kamatnoj stopi (od 10 do 11%). Tako se dogodilo da dnevna prosječna kamatna stopa padne i na 6,7%, što je apsolutno najniži dnevni prosjek zabilježen na Tržištu novca Zagreb. U protekla dva mjeseca, prosječna dnevna kamatna stopa je oscilirala između 6,7 i 14,0%. Gornja granica je zabilježena krajem srpnja kada je likvidnost naglo opala, te je iznenadno porasla potražnja na Tržištu novca. Pad kamatnih stopa doveo je do toga da je trenutno kamatna struktura sljedeća: pozajmice do 5 dana se mogu dobiti uz kamatnu stopu od 6 do 7%, od 6 do 10 dana uz kamatnu stopu od 7 do 8%, na rok od 11 do 15 dana uz stopu od 8 do 10%, na rok od mjesec dana uz stopu od 11 do 13%, te na rok od dva mjeseca uz stopu od 13 do 15%.

Kamatne stope na, zasada, jedine kratkoročne vrijednosnice kojima se trguje (iako, na dominatno primarnom tržištu) nisu se mijenjale tokom srpnja i kolovoza. I dalje se blagajničke zapise NBH može nabaviti uz sljedeće uvjete: na rok od 35 dana kamatna stopa je 7%, na rok od 91 dan 8,5% i na rok od 182 dana 9,5%. S obzirom da su trezorski zapisi Ministarstva financija daleko atraktivniji, njihov je upis sve bolji i bolji. Upis se ostvaruje uz sljedeće uvjete: na rok od 42 dana uz prihod od 9%, na rok od 91 dan uz prihod od 10% i na rok 182 dana uz prihod od 10,5%. Opća je karakteristika tog tržišta da trezorski zapisi nose bolji prihod i zato su privlačniji ulagačima. Takoder je bitno

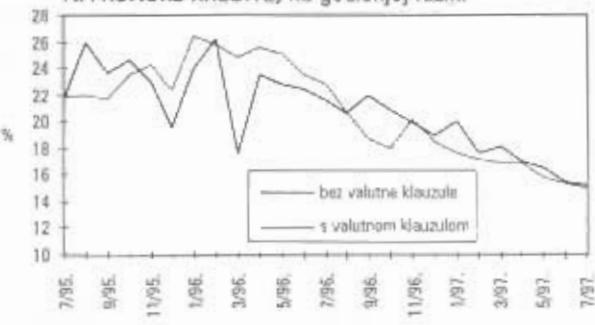
KAMATNA STOPA NA TRŽIŠTU NOVCA ZAGREB
dnevni podaci, na godišnjoj razini

KAMATNE STOPE NA DRAGOVOVOLJNE BLAGAJNIČKE ZAPISE, na dan aukcije, na godišnjoj razini

KAMATNE STOPE POSLOVNIIH BANAKA
NA KUNSKE KREDITE, na godišnjoj razini

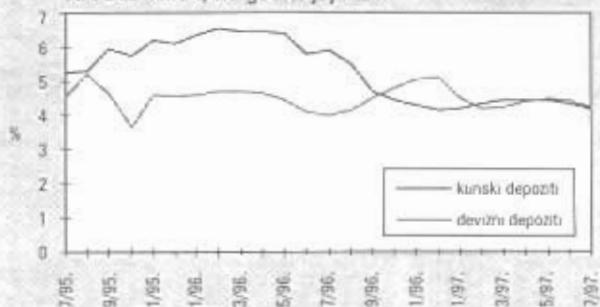
spomenuti da je jako dobro prihvaćen upis trezorskih zapisa na 182 dana, iako blagajnički zapisi nisu pokazivali takvu karakteristiku.

Aktivne kamatne stope poslovnih banaka su se sputile na razinu zabilježenu prije tri godine. S obzirom na znatno smanjenje kamatnih stopa na Tržištu novca, možemo slobodno očekivati dalji lagani pad aktivnih kamatnih stopa poslovnih banaka, te nije nerealno očekivati da do kraja godine padnu i na razinu od 13%. Sadašnja razina prosječne kamatne stope od 15%, dostignuta je nakon pada od 11 postotnih poena u proteklih godinu i pol dana. Kunki krediti bez valutne klauzule (dominantno kratkoročni) su odobravani u srpnju uz prosječnu kamatnu stopu od 15,0% (kratkoročni uz 15,2%, a dugoročni uz 12,5%). Raspon između banaka je između 7 i 39,3%.

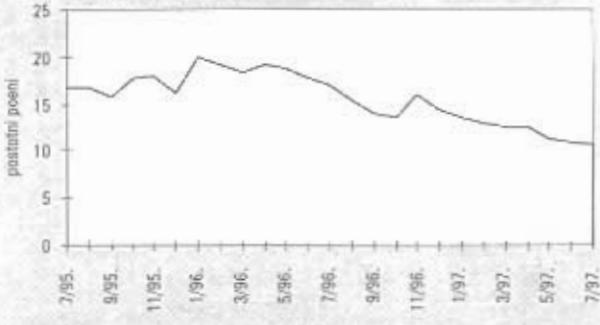
Prosječna kamatna stopa na kunske kredite s valutnom klauzulom je bila 15,2%. Ovi krediti iz mjeseca u mjesec povećavaju svoj ponder, pa su tako u srpnju novodobreni krediti ovog tipa nadmašili novoodobrene kunske kredite bez valutne klauzule za gotovo 0,9 milijardi kuna (za 39%). Oko 40% ovih kredita su dugoročni krediti koji su odobravani po prosječnoj kamatnoj stopi od 12,0%, dok su kratkoročni krediti odobravani uz kamatnu stopu od 17,6%. Raspon prosječnih kamatnih stopa između banaka je između 5,3 i 28,6%.

Pasivne kamatne stope su u lagrenom padu (za 0,1 postotni poen mjesечно), što je posljedica pokušaja smanjivanja troškova izvora sredstava u poslovnim bankama. Kamatne stope na oraćene kunske depozite (prosjek 9,6%) još su uvijek više od kamatnih stopa na oraćene devizne depozite (prosjek 5,9%), te su još uvijek stimulirajuće za kunsku stednju, iako se taj efekt baš i ne osjeća u bilancama banaka, naročito nakon ovog ljeta.

KAMATNE STOPE POSLOVNIH BANAKA NA DEPOZITE, na godišnjoj razini

RAZLIKA IZMEĐU KAMATNIH STOPA NA KUNSKE KREDITE I KUNSKE DEPOZITE

Napomena: razlika (ispred) je izračunata kao razlika kamatnih stopa na kunske kredite bez valutne klauzule i kunske depozite bez valutne klauzule.

NEPODMIRENI NALOZI ZA PLAĆANJE REGISTRIRANI KOD ZAP-a

